

RAPORT ANUAL
privind activitatea desfășurată de către operatorul sistemului de distribuție
Î.C.S. "Premier Energy Distribution" SA

Perioada: Anul 2024

CUPRINS

1. Prezentare generală a întreprinderii Î.C.S. „Premier Energy Distribution” SA.....	3
2. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.....	6
3. Indicatorii tehnico-economici aferenți activității de distribuție a energiei electrice.....	7
4. Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice.....	8
5. Plan de investiții.....	11
6. Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf, consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.....	13
7. Implementarea proiectului-pilot de contorizare inteligentă pentru energia electrică 2023-2027.....	14

În anul 2018, în urma unui rebranding global, Gas Natural Fenosa devine Naturgy. Schimbarea nu s-a extins asupra întreprinderii moldovenești și aceasta a continuat să activeze în cadrul grupului spaniol Naturgy cu aceeași denumire și identitate vizuală.

În anul 2019, în legătură cu finalizarea tranzacției de vânzare-cumpărare a întreprinderii Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A. dintre grupul spaniol Naturgy și grupul internațional Duet Private Equity Limited, întreprinderea privată de distribuție din Republica Moldova a fost înregistrată cu denumirea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și cu o identitate vizuală nouă.

În prezent, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este parte a grupului Emma Capital, un important jucător pe piața energetică din regiune, care dispune de afaceri în sectorul energetic din Republica Moldova și România, susținând și participând activ în procesul de tranziție energetică și promovând energia regenerabilă și alte proiecte importante care permit dezvoltarea energiei verzi, diversificarea surselor de furnizare a energiei electrice, precum și consolidarea securității energetice a Republicii Moldova.

Întreprinderea continuă să fie deschisă pentru colaborare în scopul promovării valorilor pro-europene și internaționale și a unui climat de investiții transparent și propice prosperării pentru toți agenții economici din țară. Marca Premier Energy Distribution a fost lansată în Republica Moldova pe 11 decembrie 2019. Aceasta s-a poziționat ca o marcă internațională, proiectată spre viitor și axată pe inovație, accesibilitate, energie curată și bunăstare pentru oameni.

Întreprinderea dispune de o experiență europeană vastă, activează în domeniul electroenergetic al Republicii Moldova de peste două decenii, implementând cele mai bune practici și standarde europene de gestiune. Pentru sporirea eficienței și a calității serviciilor în perioada 2000 – 2024 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a investit peste 362 de milioane de euro în modernizarea și extinderea rețelelor electrice. Dincolo de beneficiile evidente pentru clienți și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei moldovenești.

Angajamente pentru securitate și sănătate: În conformitate cu angajamentul său pentru securitate și sănătate, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a continuat activitățile sale de instruire și promovare activă a principiilor de securitate și sănătate cu scopul asigurării securității și sănătății angajaților proprii și a personalului antreprenorilor cu care colaborează pentru prevenirea accidentelor la locul de muncă.

Cele 5 principii de prevenire a riscurilor ocupaționale ale întreprinderii sunt:

- ✓ Nimic nu este mai important decât securitatea și sănătatea;
- ✓ Orice accident poate fi evitat;
- ✓ Toți angajații trebuie să planifice și să execute lucrările ținând cont de securitate;
- ✓ Securitatea este o responsabilitate individuală;
- ✓ Securitatea este o responsabilitate a conducerii.

În afară de securitate, se pune accent și pe asigurarea sănătății la locul de muncă. În acest scop au fost implementate măsuri de reducere a indicilor bolilor profesionale, a celor cauzate de condițiile de muncă și absenteismului pe caz de boală.

Societatea are implementat standardul internațional privind Sistemul de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale ISO 45001:2018. Astfel, pentru urmărirea respectării întocmai a cerințelor standardului și a normelor de securitate și sănătate în muncă și în 2024 a fost realizat auditul intern și auditul extern. Urmând cerințele standardului ISO 45001:2018, întreprinderea își stabilește anual o serie de obiective privind securitatea și sănătatea în muncă.

Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA conștientizează care este impactul asupra mediului produs de activitățile sale, motiv pentru care societatea acordă o atenție specială protecției mediului înconjurător și utilizării eficiente a resurselor naturale pentru satisfacerea cererii energetice. În ceea ce privește mediul înconjurător, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acționează dincolo de îndeplinirea cerințelor legale și a altor cerințe cu privire la mediu, pe care le adoptă în mod voluntar, implicându-i pe furnizori, lucrând cu diverse grupuri de interes și promovând utilizarea responsabilă a energiei.

Întreprinderea acordă o atenție deosebită protecției mediului și utilizării eficiente a resurselor naturale necesare pentru satisfacerea cerințelor clientului și a celor legale.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se ghidează în plan local și aplică „Politica de responsabilitate social corporativă”, care include un angajament clar de protecție a mediului ambiant. De asemenea, pentru

Îmbunătățirea gestionării aspectelor de mediu în cadrul întreprinderii a fost implementat și certificat sistemul de management de mediu în conformitate cu cerințele ISO 14001:2015. La fel, periodic au loc audituri interne și externe în scopul identificării măsurilor preventive și îmbunătățirea continuă a proceselor.

Angajament pentru societate: În calitate de agent economic pe piața energetică a Republicii Moldova, operatorul de distribuție ÎCS „Premier Energy Distribution” SA se poziționează ca o întreprindere angajată în dezvoltarea economică și socială a țării. Corespunzător, își concentrează în acest scop cunoștințele, capacitatea de gestionare și creativitatea, la fel, alocă o parte a beneficiilor pentru investiții sociale. Menținerea unui dialog fluid și permanent cu societatea îi permite întreprinderii să identifice și să cunoască așteptările și interesele comunității în care operează. În funcție de acestea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA reușește să-și ajusteze strategiile de implicare în dezvoltarea acesteia, precum și, important, să ofere cel mai adecvat răspuns nevoilor comunității.

Angajament pentru persoane: Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este esențial să promoveze un mediu de lucru de calitate, bazat pe respect, diversitate și dezvoltarea personală și profesională. De asemenea, întreprinderea dispune de un Cod Etic, care stabilește normele ce vor dicta comportamentul etic al tuturor angajaților în activitatea lor de zi cu zi și, în special, în ceea ce privește relația și interacțiunea acestora cu toate grupurile de interes.

Integritate și transparență: ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră că încrederea clienților săi, a specialiștilor săi, a furnizorilor și antreprenorilor, a acționarilor, a investitorilor și finanțatorilor, a autorităților de reglementare și a altor agenți ai pieței și ai grupurilor sociale, se bazează pe integritate, înțeleasă ca mod de acțiune etic, onest, responsabil și cu bună credință al fiecărei persoane, care lucrează în cadrul și pentru grup.

Etica și onestitatea, angajamente ale conducerii companiei, constituie fundamentul declarației misiunii, viziunii și valorilor, a planurilor sale strategice, precum și a Politicii de Responsabilitate Socială Corporativă.

Criza încrederii în societate din ultimii ani necesită toată atenția companiei pentru a contribui la îmbunătățirea percepției grupurilor de interes în piețele în care operează aceasta, pe baza principiilor etice ale ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, precum și a angajamentului de a consolida cele mai bune comportamente și practici în mediile de activitate, în așa fel încât aceasta să contribuie la dezvoltare și progresul social.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA face față provocărilor în materie de integritate prin intermediul unei abordări a gestiunii bazată pe diverse proceduri, politici și instrumente specifice, încadrate în Codul Etic al companiei.

Aceste elemente au menirea să asigure respectarea de către angajați și furnizori a legislației și a standardelor aplicabile în toate activitățile companiei. De asemenea, acestea își propun, să genereze în toate subdiviziunile un comportament impecabil, bazat pe valorile etice și angajamentele formale de conduită, precum și, să prevină și să detecteze orice formă de abatere în viitor.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a stabilit câteva Programe de Integritate Corporativă care garantează îndeplinirea obiectivelor anterioare. Aceste programe sunt:

- Model de gestiune a Codului Etic;
- Politici și planuri antifraudă și anticorupție;
- Politici fiscale;
- Politica Drepturilor Omului.

✓ **Licența**

Compania deține licență exclusiv pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice (Tabelul 1.1).

Tabelul 1.1. Licența de distribuție a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA

Denumire	Adresa juridică	Numărul și data înregistrării întreprinderii	Codul fiscal	Seria, numărul licenței	Termen de valabilitate a licenței
ÎCS Premier Energy Distribution SA	MD-2024, mun. Chișinău, str. Andrei Doga 4	nr.1003600015231 27.04.2000	1003600015231	AC 001428	21.07.2025

2. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sunt calculate în conformitate cu "Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice", nr. 64/2018 din 22.02.2018, aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare ANRE).
Pe parcursul anului de referință tarifele de distribuție a energie electrice au fost actualizate o singură dată. În tabelul de mai jos se indică valorile tarifelor de distribuție aprobate și aplicate pe parcursul anului 2024:

Tabelul 2.1. Valorile tarifelor de distribuție în 2024, bani/kWh

Nivelul tensiunii	nr.423 din 07.07.2023	nr.167 din 19.03.2024
Prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (35; 110 kV)	2,0	2,4
Prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (6; 10 kV)	19,0	21,4
Prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV)	62,0	69,5

La baza calculării tarifelor menționate se regăsesc următoarele componente-cheie:

- a) indicele prețurilor de consum mediu anual pentru anul 2024 în conformitate cu prognoza indicatorilor macroeconomici, în mărime de 5 %;
- b) diminuarea prețului de procurare a energiei electrice pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor din rețelele electrice de distribuție de la 1,44 lei/kWh inclus în calculul tarifelor de distribuție în vigoare la 1,35 lei/kWh prognozat pentru anul 2024;
- c) amortizarea anuală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție.
- d) cheltuielile aferente activității de distribuție a energiei electrice, inclusiv:
 - ✓ costurile de întreținere-exploatare a rețelelor electrice de distribuție;
 - ✓ costurile legate de evidența energiei electrice distribuite;
 - ✓ alte cheltuieli.
- e) devierile tarifare acumulate de operatorul sistemului de distribuție pe parcursul anului 2023.
- f) rentabilitatea determinată reieșind din rata reglementată de rentabilitate și valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de distribuție a energiei electrice.

În continuare, se prezintă structura tarifului mediu de distribuție pentru anul 2024 reieșind din componentele enumerate (Figura 2.1).

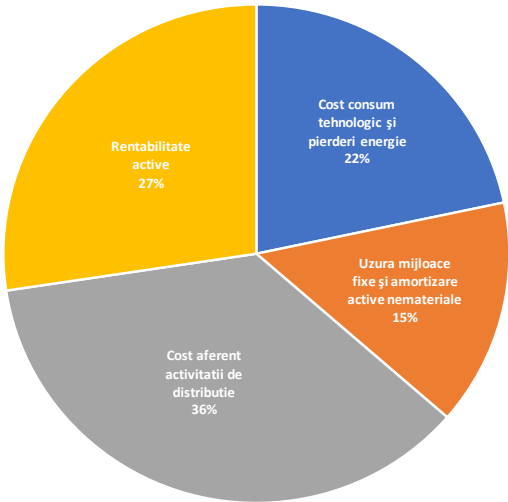

Figura 2.1. Structura tarifului mediu de distribuție, 2024

3. Indicatorii tehnico-economici aferenți activității de distribuție a energiei electrice

Lista informațiilor de ordin economic și tehnic, inclusiv cu caracter operativ aferent activității de distribuție a energiei electrice se plasează trimestrial, în termen de cel mult o lună după finalizarea trimestrului și, respectiv, anual pe pagina web a întreprinderii în conformitate cu Hotărârea ANRE nr. 478 din 05.07.2012 cu privire la stabilirea informațiilor de ordin economic și tehnic referitoare la funcționarea sistemului electroenergetic.

Evoluția indicatorilor incluși în raportul pentru anii 2023-2024 poate fi consultată în Tabelul 3.1.

Tabelul 3.1. Indicatorii tehnico-economici ai rețelelor de distribuție.

Nr.	Indicatorul	Unitate măsură	2023	2024
1.	Total lungime linii electrice	km	35.741,6	35.805,8
	inclusiv :			
	110 kV	km	510,1	510,1
	35 kV	km	1.289,6	1.289,6
	6 -10 kV	km	14.561,0	14.577,3
	0,4 kV	km	19.380,9	19.428,7
2.	Numărul transformatoarelor în exploatare la sfârșitul perioadei	unit	9.596	9.637
3.	Capacitatea totală a transformatoarelor în exploatare	MVA	3.690,2	3.706,4
4.	Numărul centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție - total	unit.	139	241
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	137	239
5.	Numărul centralelor electrice racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință - total	unit.	65	102
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	65	102
6.	Numărul total al solicitanților, potențiali producători, cărora li s-a refuzat accesul la rețelele electrice de distribuție	unit.	373	414
	inclusiv: surse regenerabile	unit.	373	414
7.	Numărul total al instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție la începutul perioadei	unit.	947.615	955.563
	inclusiv la rețelele electrice:			
	110 -35 kV	unit.	55	61
	6-10 kV	unit.	6.062	6.344
	0,4 kV	unit.	941.498	949.158
8.	Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință	unit.	14.158	12.766
9.	Numărul solicitanților, potențiali consumatori finali, cărora li s-a refuzat accesul la rețelele electrice de distribuție	unit.	640	1.082
10.	Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, deconectate de la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință	unit.	23.923	25.860
11.	Cantitatea totală de energie electrică intrată în rețelele electrice de distribuție	mil. kWh	3.054,20	3.365,18
12.	Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție	mil. kWh	223,93	243,15
		%	7,33	7,23
	inclusiv în rețelele electrice:			
	110-35 kV	mil. kWh	12,53	13,86
		%	0,41	0,41
	6-10 kV	mil. kWh	46,66	52,26
		%	1,53	1,55
	0,4 kV	mil. kWh	164,75	177,04
		%	5,39	5,26

Conform datelor din Tabelul nr. 3.1. se constată că în perioada anului 2024 au fost înregistrate următoarele majorări sau diminuări ale indicatorilor tehnico-economici:

- ✓ În perioada anului 2024 a crescut cu 74,45% numărul centralelor electrice din surse regenerabile racordate la rețea;
- ✓ Numărul instalațiilor electrice ale consumatorilor finali, racordate la rețelele electrice de distribuție pe parcursul perioadei de referință a înregistrat o diminuare cu 9,83 %;
- ✓ Numărul instalațiilor, consumatorilor finali, deconectate pe parcursul anului a crescut cu 8,1 %;
- ✓ Cantitatea energiei electrice intrată în rețelele electrice de distribuție a înregistrat o creștere de 10,18 %;
- ✓ Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică au înregistrat o diminuare de cca. 0,1 puncte procentuale.

4. Calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice

În conformitate cu Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.537/2020 din 24.12.2020, în continuare Regulament de calitate, sunt stabiliți indicatori de calitate, ce reflectă continuitatea livrării energiei electrice și calitatea relației dintre operatorul sistemului de distribuție și consumatorii finali sau utilizatorii sistemului, precum și consecințele nerespectării de către întreprindere, a valorilor minime stabilite ale acestor indicatori.

Întreprinderea este obligată să asigure continuitatea și calitatea în livrarea energiei electrice consumatorilor finali și utilizatorilor de sistem, în conformitate cu valorile indicatorilor de calitate, stabilite de Regulamentul de calitate:

1. Continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor se calculează prin indicatorii generali de calitate;
2. Indicatorii garanției de continuitate în livrarea energiei electrice oricărui consumator final;
3. Calitatea energiei electrice livrate;
4. Calitatea relațiilor între operatorii rețelelor de distribuție/ furnizori și consumatorii de energie electrică.

4.1. Continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor

Conform prevederilor Regulamentului de calitate, pentru a evalua continuitatea în alimentarea cu energie electrică sunt stabiliți indicatorii generali de continuitate (SAIDI, SAIFI, CAIDI), care reflectă situația pe întreprindere referitor la întreruperile neprogramate (avariate).

Indicatorii generali de continuitate, monitorizați conform prevederilor Regulamentului de calitate, se calculează în funcție de durata întreruperilor, numărul de consumatori afectați de o întrerupere și numărul total de consumatori deserviți.

În conformitate cu prevederile art. 33 din Hotărârii ANRE nr. 537/2020 din 24.12.2020, pentru anul 2024 valoarea medie anuală a indicatorului SAIDI nu va depăși valoarea întreruperile înregistrate pe parcursul ultimilor trei ani care este egală cu 88 de minute.

Pe lângă indicatorul SAIDI se raportează anual și valorile indicatorilor SAIFI și CAIDI.

Evoluția indicatorilor generali de continuitate pentru perioada 2023-2024 este reflectată în Tabelul 4.1.

Tabelul 4.1. Evoluția indicatorilor generali de continuitate.

Perioada	Numărul de locuri de consum, la începutul anului de referință	SAIDI, min	SAIFI, intreruperi	CAIDI, min
2024	955.563	69	1,75	40
2023	947.615	81	1,90	43

Note: Valori pentru medie tensiune.

În conformitate cu informațiile prezentate în Tabelul 4.1, ca urmare a eforturilor depuse de către întreprindere, în anul 2024 indicatorul SAIDI a înregistrat o diminuare de 15% în comparație cu anul precedent, nivelul

indicatorului SAIFI a fost îmbunătățit, înregistrând o diminuare de 8 % iar indicatorul CAIDI a înregistrat o diminuare de 7 %.

4.2. Indicatorii garanțați de continuitate în alimentarea cu energie electrică

Regulamentul de calitate, de asemenea, stabilește și valorile indicatorilor garanțați pentru fiecare consumator final în parte, inclusiv durata admisibilă a unei întreruperi programate și numărul anual de întreruperi programate, durata admisibilă a unei întreruperi neprogramate și numărul de întreruperi neprogramate pe parcursul unui an. Evoluția indicatorilor garanțați de continuitate în alimentarea cu energie electrică pe parcursul anului 2024 este prezentată în Tabelul 4.2 și Tabelul 4.3.

Tabelul 4.2. Durata admisă a întreruperilor programate în livrarea energiei electrice oricărui utilizator de sistem pentru anul 2024.

Descriere	Clasificare	Nr. de întreruperi	Nr. de utilizatori de sistem, afectați de întreruperi		
			Casnici	Noncasnici	Total
Întreruperi programate, inclusiv:		13.947	4.971.041	501.422	5.472.463
- Întreruperi operate cu scopul realizării lucrărilor de reparații curente și mentenanță (cu excepția lucrărilor de reparație a sistemelor de bare a stațiilor electrice);	Total	8.183	2.332.056	212.445	2.544.501
	> 8 ore	4	1.811	150	1.961
- Întreruperi pentru realizarea lucrărilor de racordare și de reconectare;	Total	2.226	220.734	15.530	236.264
	>8 ore	1	0	1	1
- Întreruperi realizate la solicitarea terților;	Total	546	183.608	18.362	201.970
	>8 ore	6	1.056	166	1.222
- Întreruperi în legătură cu scoaterea în reparație a sistemelor de bare a stațiilor electrice de transformare	Total	221	183.101	23.908	207.009
	>12 ore	0	0	0	0
- Întreruperi pentru realizarea lucrărilor complexe de reconstrucție/renovare a rețelelor de distribuție, coordonate prealabil cu AAPL	Total	1.110	248.950	21.211	270.161
	Cu depășirea duratei coordonate	0	0	0	0
- Întreruperi de manevră		1.661	1.802.592	209.966	2.012.558

Tabelul 4.3. Numărul anual al întreruperilor neprogramate a serviciului de distribuție a energiei electrice, produse din motive imputabile OSD pentru anul 2024.

Descriere	Nr. de întreruperi	Nr. de utilizatori de sistem, afectați de întreruperi		
		Casnici	Noncasnici	Total
Pentru utilizatorii de sistem din mediul <u>URBAN</u>				
Numărul total de întreruperi a serviciului de distribuție	2.572	X	X	X
Nr. de utilizatori de sistem racordați la nivelul de <u>medie tensiune</u> , pentru care s-au înregistrat mai mult de <u>6</u> întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	0	12	12
Nr. de utilizatori de sistem, racordați la nivelul de <u>joasă tensiune</u> , pentru care s-au înregistrat mai mult de <u>9</u> întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	3570	326	3896
Nr. de adresări ale utilizatorilor de sistem, racordați la rețele de joasă tensiune, cu solicitarea compensațiilor pentru depășirea numărului anual admis de întreruperi	X	0	0	0
Pentru utilizatorii de sistem din mediul <u>RURAL</u>				
Numărul total de întreruperi a serviciului de distribuție	6.903	X	X	X
Nr. de utilizatori de sistem racordați la nivelul de <u>medie tensiune</u> , pentru care s-au înregistrat mai mult de <u>9</u> întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	0	6	6

Nr. de utilizatori de sistem, racordați la nivelul de <u>joasă tensiune</u> , pentru care s-au înregistrat mai mult de <u>12</u> întreruperi neprogramate pe parcursul anului	X	2273	105	2378
Nr. de adresări ale utilizatorilor de sistem, racordați la rețele de joasă tensiune, cu solicitarea compensațiilor pentru depășirea numărului anual admis de întreruperi	X	0	0	0

4.3. Calitatea energiei electrice livrate

Aspectele cu privire la calitatea energiei electrice livrate sunt stabilite de prevederile punctelor 63-65 a Regulamentului de calitate. Rezultatele anului 2024 comparativ cu cele înregistrate în anul 2023 sunt reflectate în Tabelul 4.4.

Tabelul 4.4. Parametrii de calitate a energiei electrice conform p. 63-65 pentru anul 2024 în comparație cu anul 2023.

Tip solicitari	Termen	2023	2024
Solicitări legate de supratensiuni și goluri repetate de tensiune	Total	7.661	8.141
	Soluționate în termen mai mare de 24 ore	490	811
Solicitări ale consumatorilor finali, privind calitatea energiei electrice livrate	Total	195	323
Termen de 30 de zile calendaristice pentru rezolvarea cazului	Soluționate în termen mai mare de 30 zile	0	2
Numărul de solicitări ale consumatorilor finali privind deteriorarea receptoarelor electrice, inclusiv:	Satisfăcute	356	275
	Respinse	307	244
	Total	663	519

4.4. Calitatea relațiilor între operatorii rețelelor de distribuție/ furnizori și consumatorii de energie electrică

Calitatea relațiilor dintre operatorii de rețea și consumatorii finali se identifică în baza următorilor indicatori:

- Anunțarea lucrărilor programate;
- Eliberarea în termenele stabilite a avizului de racordare;
- Respectarea termenelor de racordare a instalațiilor solicitanților la rețeaua de distribuție;
- Respectarea termenelor de reconectare a instalațiilor consumatorilor finali deconectați.

Anunțarea consumatorilor cu privire la lucrările programate se face prin diferite modalități. În localitățile rurale se plasează anunțuri pe panourile de informare de la primării și se anunță autoritățile locale. În localitățile urbane anunțurile se difuzează prin intermediul presei scrise, la posturile de televiziune și radio, cu 3 zile anticipație. Totodată, lista lucrărilor programate poate fi accesată oricând pe pagina web <http://premierenergydistribution.md/ro/toate-lucrările-programate>.

Evoluția indicatorilor de calitate aferenți relației cu utilizatorii de sistem este prezentată în Tabelele 4.5 și 4.6.

Tabelul 4.5. Calitatea relațiilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorii finali / solicitanți.

Indicator	2023	2024
Anunțarea întreruperilor programate		
Total întreruperi programate	10.502	10.317
Întreruperi programate neanunțate	114	91
Racordarea la rețeaua de distribuție a instalațiilor solicitanților		
Numărul de cereri de racordare	14.157	12.766

Indicator	2023	2024
Numărul de consumatori finali racordați în termen mai mare de 2 zile lucratoare	1	0
Reconectarea instalației de utilizare a consumatorului la rețeaua de distribuție		
Numărul total de consumatori reconectați	21.685	25.535
Numărul de consumatori reconectați în termen mai mare de 2 zile calendaristice	1	5

Tabelul 4.6. Calitatea relațiilor dintre operatorul rețelei de distribuție și consumatorii finali / solicitanți.

Eliberarea avizului de racordare solicitanților	Nr. de cereri 2024	Nr. de avize eliberate în termen 2024	Nr. de refuzuri 2024
TOTAL	14.300	12.550	1.715
Cereri de racordare la rețeaua electrică de distribuție a instalațiilor electrice ale potențialilor consumatori finali (10 zile)	11.376	10.258	1.089
Cereri de racordare la rețeaua electrică de distribuție a centralelor electrice (30 zile)	1.796	1.213	584
Cereri de racordare la rețeaua electrică de distribuție a centralelor electrice (10 zile)	1.128	1.079	42

5. Planul de investiții

În perioada anului 2024, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. a transferat în exploatare investiții în valoare de 326.155,5 mii lei, cu uzura și amortizarea aferentă de 16.642 mii lei. Impactului investițiilor transferate în exploatare în anul 2024 asupra tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aplicând rata reglementată de rentabilitate de 11,71%, constituie 1,74 bani/kWh. Este de menționat că circa 87% din valoarea totală a investițiilor respective a fost direcționată exclusiv spre reabilitarea rețelilor electrice de distribuție existente și construcția de noi rețele de distribuție, instalarea echipamentelor de măsurare, procurarea de mijloace de transport, mașini, mecanisme și utilaje mecanice necesare pentru prestarea serviciului de distribuție, necesitate care derivă din petițiile consumatorilor, prescripțiile autorităților abilitate, măsurările și inspecțiile efectuate în teren, starea avansată de uzură a instalațiilor electrice de distribuție, etc.

Structura investițiilor transferate în exploatare în anul 2024 este următoarea:

- A. Investiții în construcții de noi rețele - 33.466,3 mii lei (10,3 %);
- B. Investiții în rețele existente - 202.700,1 mii lei (62,1 %);
- C. Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice - 7.912,4 mii lei (2,4 %);
- D. Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică - 40.159,3 mii lei (12,3 %);
- E. Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelilor electrice - 7.602,6 mii lei (2,3 %);
- F. Investiții în tehnica de calcul și telecomunicații - 2.286,0 mii lei (0,7 %);
- G. Investiții în imobilizări necorporale - 31.143,5 mii lei (9,5 %);
- H. Alte investiții legate de activitatea licențiată - 885,3 mii lei (0,3 %).

Obiectivele atinse ca urmare a realizării investițiilor menționate sunt:

A. Oferirea accesului la rețeaua electrică pentru 1.467 solicitanți prin dezvoltarea rețelilor electrice de distribuție în valoare 21.991,7 mii lei. Lucrările au fost executate în temeiul art.45 al Legii cu privire la energia electrică, nr.107/2016, și pct.3 al Regulamentului privind dezvoltarea rețelilor electrice de distribuție, nr.94/2019.

Majorarea capacității rețelei electrice de distribuție existente în legătură cu creșterea cererii de energie electrică a consumatorilor finali existenți, prin executarea investițiilor în valoare de 11.474,6 mii lei. Aceste obiecte de investiții au fost executate în conformitate cu prevederile Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 283/2016.

B. Reconstrucția, renovarea și reabilitarea rețelelor electrice de distribuție în sumă de 202.700,1 mii lei pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor reglementate prin licență, prevederile art.54-55 din Legea cu privire la energia electrică, nr.107/2016, prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, nr.537/2020, în temeiul pct.47 din Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, nr.283/2016, îndeplinirea prescripțiilor emise de organele abilitate și asigurarea securității în instalațiile electrice.

C. Înnoirea parcului auto cu :

- ✓ 6 automobile de tip Pick-up 4x4 pentru dotarea echipelor operative ce activează în regim 24/24;
- ✓ 8 automobile cu scopul reînnoirii unităților de transport pentru prestarea serviciului de distribuție.

Lipsa unităților de transport în cauză ar majora semnificativ timpul necesar pentru eliminarea avariilor din rețelele electrice de distribuție, cu eventuala încălcare a termenilor stabiliți de Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, nr. nr.537/2020, obligație stipulată și de art.15 al Legii cu privire la energia electrică, nr.107/2016.

D. Reconstrucția, renovarea și reabilitarea rețelelor electrice interne din blocurile de locuit, echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, în valoare de 40.159,3 mii lei, după cum urmează:

- ✓ centralizarea rețelelor electrice, în scopul asigurării nivelului corespunzător al tensiunii și înlăturării abaterilor de la normele de electrosecuritate;
- ✓ extragerea contoarelor zona rurală;
- ✓ montarea contoarelor la consumatorii casnici noi în scopul asigurării prevederilor art.55 al Legea cu privire la energia electrică, nr.107/2016;
- ✓ schimbarea contoarelor cu termen expirat de exploatare la consumatorii casnici, în scopul asigurării prevederilor Hotărârii Nr.74/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale și modificarea unor acte normative aprobate de ANRE;
- ✓ investiții în instrumente și dispozitive, în lipsa cărora ar fi fost afectată activitatea de mentenanță;
- ✓ renovarea conductoarelor magistrale în edificii, în scopul asigurării nivelului corespunzător al tensiunii și înlăturării abaterilor de la normele de electrosecuritate.

E. Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor electrice în volum de 7.602,6 mii lei, dintre care în acoperișurile fisurate ale clădirilor, edificiilor stațiilor de transformare, în scopul asigurării fiabilității și continuității în alimentarea cu energie electrică, obligație stabilită în prevederile art. 54-55 din Legea cu privire la energia electrică, nr.107/2016, prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, nr. 537/2020.

F. Investiții în tehnica de calcul, telecomunicații, în sumă de 2.286,0 mii lei, după cum urmează:

- ✓ echipamentele Lan/Wan în vederea asigurării securității cibernetice și a funcționării fiabile a rețelei informatice a întreprinderii;
- ✓ echipamente stocare date, servere în vederea asigurării securității cibernetice pe partea de autentificare și autorizare a conexiunilor la sistemele informatice;
- ✓ înlocuirea echipamentelor învechite și asigurarea utilizatorilor cu instrumentele necesare desfășurării activității de zi cu zi, au fost efectuate investiții în echipamente informatice (calculatoare, monitoare, notebook-uri, imprimante multifuncționale, scanner, proiectoare, UPS-uri);
- ✓ UPS pentru efectuarea upgrade-ului pentru echipamentul CPD și camere de servere.
- ✓ imprimanta card de acces pentru asigurarea securității prin emitere în timp restrins a cardurilor de acces personalizate;
- ✓ pentru menținerea funcționalității continue a serviciilor și echipamentelor a fost achiziționat Power Module pentru Symmetra, necesitate apărută în urma defectării celui precedent.

G. Investiții în imobilizări necorporale în volum de 31.143,5 mii lei, inclusiv:

- ✓ licențe Prime Read, necesitatea ce derivă din prevederile Regulilor Pieței Energiei Electrice, în particular necesitatea citirii la distanță a indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate la producătorii de energie electrică, inclusiv cu procesarea curbei de sarcină la nivel orar;
- ✓ îmbunătățirea Sistemului de Compensatii, conform Regulamentului de calitate nr.537/2020;
- ✓ migrarea sistemului de operare pentru aplicația mobilă care este instalată pe TPL, de la Windows Mobile la Android a asigurat posibilitatea schimbului de date prin intermediul WS (web-serviciu), fapt ce a dus la ridicarea considerabilă a calității datelor ce țin de indicii contoarelor și optimizarea majoră a procesului de gestionare și recepționare a indicilor contoarelor ce au fost citiți în teren;
- ✓ implementarea noului sistem WMS împreună cu un complex de sisteme de gestiune avansat (ADMS - Advanced Distribution Management Systems) a permis ridicarea nivelului de securitate informațională, cât și asigurarea fiabilității sistemelor informatice necesare pentru activitatea de distribuție.

H. Alte investiții legate de activitatea licențiată în valoarea de 31.143,5 mii lei, după cum urmează:

- ✓ renovarea sistemului de climatizare prin achiziția de aparate de aer condiționat pentru filiala din Chișinău;
- ✓ achiziția rafturilor pentru depozitul central;
- ✓ înlocuirea centralelor termice din centrele de muncă din Chișinău, Călărași, Căușeni, Comrat, Hâncești, Nisporeni și Orhei.

6. Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf, consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție

Măsurile de acoperire a sarcinii de vârf

Pentru a fi asigurată continuitatea în alimentarea cu energie electrică în sarcinile de vârf, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a întreprins un șir de acțiuni, inclusiv:

- ✓ realizarea investițiilor;
- ✓ monitorizarea sarcinii de încărcare a transformatoarelor de putere;
- ✓ înlocuirea transformatoarelor medie tensiune/joasă tensiune din posturile de transformare existente;
- ✓ trecerea la nivelul de tensiune 10 kV a rețelelor electrice care funcționau la tensiunea nominală de 6 kV;
- ✓ înlocuirea conductoarelor neizolate din rețelele aeriene de joasă tensiune cu conductor torsadat (izolat) și modernizarea bransamentelor la consumatorii racordați la rețeaua reconstruită;
- ✓ efectuarea de măsurători de sarcină, tensiune, analiza rezultatelor obținute și elaborarea planurilor corespunzătoare de acțiuni;
- ✓ echilibrări de sarcină în rețele;
- ✓ întocmirea balanței energetice la nivel de zonă, localitate, posturi de transformare, pentru localizarea zonelor cu pierderi mari de energie electrică;
- ✓ utilizarea sigiliilor de unică folosință, intensificarea acțiunilor de depistare a consumului neautorizat de energie electrică;
- ✓ altele.

Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică

În perioada 01.01 - 31.12.2024 energia electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție a fost achiziționată de la SA „Energocom” în baza contractului nr.2b104923 din 28.12.2023 și acordurile Adicionale aferente acestuia.

Totodată, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a semnat Contractul de prestări servicii nr.2s41122 din 20.06.2022 cu „Navitas Energy” S.R.L. ce asigură acoperirea necesităților de energie de echilibrare ce își răstrânge acțiunile asupra anului 2024.

Tabelul nr. 6.1. Structura procurărilor de energiei electrice în perioada anului 2024.

Nr.	Furnizor	Cantitate, mii kWh	Pondere, %
	SA Energocom	235.877	
1	Energocom (MGRES)	191.345	69,83
2	Energocom (Nuclearelectrica)	4.465	1,63
3	Energocom (OPCOM)	33.334	12,17
4	Energocom (Energoatom)	350	0,13
5	Energocom (Ukrhydroenergo)	2.757	1,01
6	Energocom (Hidroelectrica)	2.510	0,92
7	Energocom (ML Energy)	1.116	0,41
	Dezechilibre negative (Navitas)	38.137	13,92
	Total de la începutul anului	274.014	100,0%
	Dezechilibre pozitive (Navitas)	-32.845	

7. Implementarea proiectului-pilot de contorizare inteligentă pentru energia electrică 2023-2027

În anul 2024, Î.C.S. “Premier Energy Distribution” S.A. a avansat semnificativ în implementarea proiectului-pilot de contorizare inteligentă, parte a inițiativei naționale lansate în anul 2023 de Ministerul Energiei al Republicii Moldova, cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). Proiectul prevede instalarea a 35.000 de contoare inteligente la nivel național, dintre care 20.000 sunt destinate zonei Centru-Sud, acoperite de rețeaua Premier Energy Distribution.

În luna martie 2024, a fost lansat primul lot de instalări, constând în 3.000 de contoare inteligente, montate în municipiul Chișinău și în șase localități suburbane. Selectarea locațiilor s-a bazat pe criterii tehnico-economice și sociale, cum ar fi densitatea populației, nivelul de vulnerabilitate energetică și caracteristicile tehnice ale rețelei. Contoarele inteligente instalate permit citirea automată și la distanță a datelor de consum prin tehnologia PLC (Power Line Communication) și prin rețelele operatorilor de telefonie mobilă. Acestea contribuie la creșterea transparenței în relația cu utilizatorii finali, oferă suport pentru aplicarea tarifelor diferențiate în funcție de intervalul orar și permit consumatorilor o mai bună gestionare a consumului propriu. Totodată, sistemul facilitează identificarea pierderilor și intervențiile operative în rețea, contribuind la creșterea eficienței operaționale a operatorului de distribuție.

Proiectul-pilot va continua și în anii următori, prin extinderea instalărilor de contoare inteligente în alte localități din regiunea Centru-Sud, în paralel cu analiza tehnică și operațională a rezultatelor obținute. Aceste activități vor servi drept bază pentru o eventuală extindere la scară largă a contorizării inteligente în întreaga rețea, în concordanță cu obiectivele strategice ale sectorului energetic și cu standardele europene privind digitalizarea infrastructurii de distribuție.

Informații detaliate despre proiect și despre contorizarea inteligentă pot fi consultate pe site-ul oficial al operatorului <https://premierenergydistribution.md/ro/proiectul-pilot-de-contorizare-inteligenta>.